

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Belastingbudget: Onderzoek betekenis budgettaire impact belastingen bij parlementaire vaststelling belastingwetgeving
Spanjers, M.P.A.

Citation

Spanjers, M. P. A. (2021, March 4). *Belastingbudget: Onderzoek betekenis budgettaire impact belastingen bij parlementaire vaststelling belastingwetgeving*. Meijers-reeks. Flosvier, Den Haag. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3135056>

Version: Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3135056>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/3135056> holds various files of this Leiden University dissertation.

Author: Spanjers, M.P.A.

Title: Belastingbudget: Onderzoek betekenis budgettaire impact belastingen bij parlementaire vaststelling belastingwetgeving

Issue date: 2021-04-03

Belastingbudget

*Onderzoek betekenis budgettaire impact belastingen
bij parlementaire vaststelling belastingwetgeving*

Belastingbudget

*Onderzoek betekenis budgettaire impact belastingen bij
parlementaire vaststelling belastingwetgeving*

PROEFSCHRIFT

ter verkrijging van
de graad van doctor aan de Universiteit Leiden,
op gezag van rector magnificus prof.dr.ir. H. Bijl,
volgens besluit van het college voor promoties
te verdedigen op donderdag 4 maart 2021
klokke 13.45 uur

door

Michiel Pieter Antoine Spanjers

geboren te Gennep

in 1978

Promotores: Prof. mr. dr. J.P. Boer
Prof. dr. H. Vording

Promotiecommissie: Prof. dr. R. Arendsen
Prof. dr. C.L.J. Caminada
Dr. mr. M.L. van Emmerik
Prof. dr. P.H.J. Essers (Tilburg University)
Prof. dr. S.J.C. Hemels (Erasmus Universiteit
Rotterdam/Lund University)

Lay-out: AlphaZet prepress, Bodegraven
Printwerk: Ipskamp Printing, Amsterdam

Uitgever: Flosvier, Den Haag

ISBN/EAN: 978-90-8216-072-7

© 2021 M.P.A. Spanjers

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets in deze uitgave worden veeleelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van art. 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb. 575 (Besluit reprografisch veeleelvoudigen), dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht (www.reprorecht.nl).

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, made available or communicated to the public, in any form or by any means, without the prior permission in writing of the publisher, unless this is expressly permitted by law.

Voor Floris, Olivier en Charlotte.

Voorwoord

De talrijke actoren en factoren die van invloed zijn op de totstandkoming van belastingwetten hebben mijn belangstelling. In het belastingpolitieke krachtenveld wordt aan de factor 'geld' veelal een zwaarwegend belang gehecht, terwijl het tegelijkertijd niet steeds duidelijk is op basis waarvan, en op welke wijze, deze factor de vaststelling van een belastingwet beïnvloedt. In deze discrepantie van een bepalende factor die zich verscholen weet, ontkiemde zich voor mij een onderwerp voor promotieonderzoek.

Mijn nieuwsgierigheid en verwondering over dit onderwerp fungeerden als motivators voor het onderzoek. Tegelijkertijd bleek de verenigbaarheid van een onderzoekstraject met zowel mijn andere doorlopende professionele werkzaamheden als mijn persoonlijke situatie een grote uitdaging te zijn.

Koos Boer en Henk Vording van de Universiteit Leiden toonden zich zeer behulpzaam met zowel de inhoudelijke opzet van het onderzoek als de organisatorische inbedding van het promotietraject. Ik ben Koos en Henk erkentelijk voor hun inspanningen mij in de startblokken te krijgen en helemaal voor hun beider bereidwilligheid om als mijn promotores op te treden. Mijn waardering is niet alleen groot voor de suggesties die zij hebben aangedragen, maar vooral ook voor de ruimte en vrijheid die zij mij hebben gegeven om zoveel mogelijk naar eigen inzichten invulling te geven aan het onderzoek.

Mijn dank gaat tevens uit naar prof. dr. R. Arendsen, prof. dr. C.L.J. Caminada, dr. mr. M.L. van Emmerik, prof. dr. P.H.J. Essers en prof. dr. S.J.C. Hemels voor hun bereidheid zitting te nemen in de promotiecommissie. Ik dank hen zeer voor het waardevolle commentaar en de nuttige suggesties.

Het schrijven van een proefschrift en een druk gezinsleven zijn geen natuurlijke bondgenoten. Het was mede om die reden dat ik in beginsel terughoudendheid aan de dag legde om met het onderzoek te starten. Daniëlle spoorde mij echter aan te beginnen. Ook gedurende het gehele promotietraject gaf zij steeds blijk van niet aflatende steun. Hiervoor wil ik richting haar graag mijn dankbaarheid uitspreken.

Mijn ouders hebben zich altijd ingespannen en sterk gemaakt voor mijn scholing en studie. Ik ben ze daarvoor nog steeds meer dan erkentelijk. Het is voor mij bijzonder dat het verschijnen van dit proefschrift in hun aanwezigheid plaatsheeft.

De inspiratiebron voor het schrijven van dit proefschrift zijn mijn kinderen. Ik hoop dat zij in het voltooien ervan de les lezen om vooral ook hun eigen ambities waar te maken, wat die ook mogen zijn. Bovendien vereenzelvig ik hen met de toekomstige generatie, die ik figuurlijk als opdrachtgever beschouw van mijn werkzaamheden. Om deze redenen draag ik dit proefschrift op aan Floris, Olivier en Charlotte.

Het onderzoek is afgerond op 31 maart 2020. Dat was kort nadat de verspreiding van de infectieziekte Covid-19 (coronavirus) ook in Nederland tot het grotendeels stilleggen van het maatschappelijke verkeer leidde en het kabinet een omvangrijk economisch steunpakket – met onder andere fiscale maatregelen – afkondigde. Met de gevolgen van Covid-19 is in het onderzoek evenwel geen rekening meer gehouden. Met andere ontwikkelingen na genoemde datum is, op enkele uitzonderingen na, in het onderzoek evenmin rekening gehouden.

Den Haag, november 2020.

Inhoudsopgave

VOORWOORD	VII
LIJST MET AFKORTINGEN	XVII
1 INLEIDING	1
1.1 Aanleiding	1
1.2 Belastingbudget en belastingwetgeving	3
1.3 Parlement (en andere actoren) in fiscale wetgevingsproces	5
1.4 Doelstelling en onderzoeksvragen	10
1.5 Beoordelingskader: informatiepositie medewetgever	13
1.6 Methodologie	14
1.7 Onderzoeksopzet	17
1.7.1 Opbouw en aanpak onderzoek	17
1.7.2 Inbedding binnen onderzoeksprogramma	18
1.8 Afbakening	18
1.8.1 Rijksbelastingen	18
1.8.2 Parlement	19
1.8.3 Machtsverhouding	20
1.8.4 Andere factoren	20
1.8.5 Juridisch	21
1.8.6 Kwalitatief	21
1.9 Relevantie onderzoek	22
DEEL I	27
2 POSITIONERING BELASTING	29
2.1 Inleiding	29
2.2 Samenleving en staat	29
2.2.1 Collectieve goederen	30
2.2.2 Bekostigingsmogelijkheden	31
2.3 Staat en belasting	33
2.3.1 Primair doel belastingheffing	34
2.3.2 Andere doelen belastingheffing	36
2.3.3 Primaire doel versus andere doelen	38
2.4 Belasting en 'soortgelijke' verschijningsvormen	40
2.4.1 Overheidsheffing	40

2.4.1.1	Tegenprestatie: retributie en bijdrage	41
2.4.1.2	Bestemmingsheffing	44
2.4.2	Sociale premies	45
2.4.2.1	Kwalificatie van de heffing	47
2.4.3	Belasting	49
2.5	Conclusie	52
3	BUDGETTAIRE IMPACT IN DE (GROND)WET	53
3.1	Inleiding	53
3.2	Bakermat belastingstelsel en bakermat parlementaire democratie	55
3.3	Historie grondwettelijke belastinggrondslag	56
3.3.1	Grondwet 1814: machtstoedeling tussen vorst en Staten-Generaal	57
3.3.2	Grondwetsherziening 1815: nieuwe versus bestaande belastingen	58
3.3.3	Grondwetsherziening 1887: belasting en heffing	61
3.3.4	Grondwetsherziening 1983: belastingplichtige nadrukkelijk in beeld	62
3.4	Essentiële elementen belastingwet	64
3.5	Budgettaire impact en belastingwet	67
3.5.1	Budgettaire paragraaf in wetstoelichting	69
3.5.2	Ramingstoelichtingen	70
3.5.3	CPB-certificering belastingramingen	71
3.5.3.1	Toetsingskader CPB-certificering belastingramingen	73
3.6	Reikwijdte art. 104 Gw	75
3.6.1	Vage en open normen	76
3.6.2	Terugwerkende kracht	79
3.7	Tussenconclusie t.a.v. art. 104 Gw en de belastingwet	83
3.8	Kenmerken budgetrecht	84
3.8.1	Begrotingsfuncties	85
3.8.2	Begrotingsbeginselen	85
3.8.2.1	Begrotingsprocedure	86
3.8.2.2	Vormgeving begroting	86
3.8.2.3	Begrotingsbeginselen en belastingen	87
3.9	Historie budgetrecht	88
3.9.1	Koppeling uitgaven en ontvangsten	89
3.9.2	Middelenwet	90
3.9.3	Introductie begroting van ontvangsten en uitgaven	92
3.10	Begrotingswet en belastingen	93
3.11	Parlementaire controle als onderdeel budgetrecht	94
3.12	Reikwijdte art. 105 Gw	97
3.13	Tussenconclusie t.a.v. art. 105 Gw en de begrotingswet	102
3.14	Conclusie	103

4	BEGROTINGSPROCES	105
4.1	Inleiding	105
4.2	Wettelijk kader	105
4.3	Begrotingsmiddelen	106
4.4	Begrotings- en premiegefinancierde uitgaven	107
4.4.1	Geen budgetrecht premiegefinancierde uitgaven	108
4.4.2	Onderscheid belasting en premie	111
4.5	Begrotingswet: hoofdstuk IXB	113
4.6	Begrotingsstelsel: verplichtingen-kasstelsel	115
4.7	Belastingontvangsten: netto of bruto	118
4.8	Begrotingsbeheer en financieel beheer	119
4.8.1	Normering	120
4.9	Begrotingscyclus: voorbereiding	123
4.9.1	Beleidsbrief	123
4.9.2	Miljoenennota	124
4.9.2.1	EMU-basis, kasbasis en transactiebasis	125
4.9.2.2	Autonoom en endogeen	128
4.9.3	Advies Afdeling advisering Raad van State	129
4.9.4	Prinsjesdag	129
4.9.5	Beschouwingen en begrotingsbehandelingen	130
4.10	Begrotingscyclus: uitvoering	131
4.10.1	Voorjaarsnota en Najaarsnota	132
4.11	Begrotingscyclus: verantwoording	133
4.11.1	Financieel Jaarverslag van het Rijk	133
4.11.2	Verantwoordingsonderzoek Algemene Rekenkamer	135
4.12	Conclusie	137
5	BEGROTINGSSPELREGELS	141
5.1	Inleiding	141
5.2	Normen	141
5.3	Doel begrotingsspelregels	142
5.4	Studiegroep Begrotingsruimte	143
5.5	Historie	147
5.6	Nationale begrotingsspelregels	150
5.6.1	Scheiding inkomsten en uitgaven	153
5.6.2	Uitgavenplafond	154
5.6.2.1	Niet-belastingontvangsten	156
5.6.3	Automatische stabilisatie: meebeweegmechanisme	158
5.6.3.1	Macro-economische progressiefactor	160
5.6.4	Inkomstenkader	161
5.6.4.1	Etikettering als fiscale beleidsaanpassing	165
5.6.4.2	Omvang en moment boeking fiscale beleidsaanpassing	169
5.6.4.3	Knelpunten inkomstenkader	173

5.6.4.3.1	Belastingfaciliteiten (belastinguitgaven)	173
5.6.4.3.2	Gedragseffecten	174
5.6.4.3.3	Zorgpremies	175
5.6.5	Houdbaarheidssaldo	175
5.6.6	Parlementaire positie	177
5.6.7	Tussenconclusie: nationale begrotingsspelregels en belastingen	179
5.7	Europese begrotingsspelregels	179
5.7.1	Aanscherping begrotingsnormen door eurocrisis	182
5.7.2	Correctieve arm SGP: 3%-tekortnorm en 60%-schuldnorm	184
5.7.3	Preventieve arm SGP: middellangetermijndoelstelling en uitgavenregel	186
5.7.4	Begrotingstoezicht via het Europees semester	189
5.7.4.1	Vorbereidingsfase: groeianalyse en waarschuwingsmechanismerapport	190
5.7.4.2	Eerste fase: landverslag	190
5.7.4.3	Tweede fase: stabiliteitsprogramma en nationaal hervormingsprogramma	190
5.7.4.4	Resultaat: landenspecifieke aanbeveling	191
5.7.4.5	Verwerking: nationale begroting	191
5.7.5	Ontwikkelingen Europese begrotingsspelregels	191
5.7.6	Belastingdimensie EMU	192
5.7.7	Tussenconclusie: Europese begrotingsspelregels en belastingen	194
5.8	Conclusie	195
6	BELASTINGFACILITEITEN	199
6.1	Inleiding	199
6.2	Concept belastinguitgaven	200
6.3	Instelling ambtelijke werkgroep	202
6.4	Parlementair 'duw- en trekwerk'	203
6.5	Jaarlijkse rapportage	206
6.5.1	Uitbreiding met 'inkomstenbeperkende regelingen'	206
6.5.2	Uitbreiding met 'overige regelingen'	208
6.5.3	Van belastinguitgave naar 'budgettaire en beleidsmatige relevantie'	208
6.6	Doelstelling: beteugeling budgettaire omvang (budgettering)	210
6.6.1	Begrotingsspelregels: inkomstenkader of uitgavenplafond?	211
6.6.2	Problemen budgettering	213
6.6.3	Budgettering als inspanningsverplichting in toetsingskader	215
6.6.4	Monitoring budgettaire ontwikkeling	217
6.7	Doelstelling: toetsen op doeltreffendheid en doelmatigheid	219
6.8	Doelstelling: samenstelling fiscale menukaart	224

6.9	Begroting en belastingfaciliteit	228
6.10	Conclusie	232
DEEL II		235
7	BELASTINGPLAN	237
7.1	Inleiding	237
7.2	Het startpunt van het belastingplan	238
7.3	Belastingplanpakket	240
7.4	Spoedeisende karakter	244
7.5	Voorwaarden belastingplan	246
7.5.1	Budgettaire samenhang	247
7.5.2	Budgettaire doelstelling	248
7.5.3	Tussenconclusie voorwaarden belastingplan	250
7.6	Voorwaarden maatregelen belastingplan	250
7.6.1	Voorwaarde I: Budgettaire omvang	251
7.6.2	Voorwaarde II: Budgettair effect hoofddoel	253
7.6.3	Voorwaarde III: Direct verband tussen belasting- maatregel en begroting	254
7.6.4	Tussenconclusie voorwaarden maatregelen belastingplan	255
7.7	Budgettaire analyse belastingplan	256
7.7.1	Budgettaire impact belastingplan	256
7.7.2	Afwijking raming en realisatie belasting- en premie- ontvangst	258
7.7.3	Tussenconclusie budgettaire analyse belastingplan	261
7.8	Relatie belastingplan en begrotingswet (en begrotingsnota)	261
7.9	Conclusie	264
8	NIEUWE BELASTINGEN	269
8.1	Inleiding	269
8.2	Verpakkingenbelasting	271
8.2.1	Aanleiding	271
8.2.2	Budgettaire impact	272
8.2.3	Parlementaire positie budgettaire impact	275
8.2.4	Tussenconclusie	277
8.3	Vliegbelasting	278
8.3.1	Aanleiding	278
8.3.2	Budgettaire impact	280
8.3.3	Parlementaire positie budgettaire impact	283
8.3.4	Tussenconclusie	285
8.4	Verhuurderheffing	285
8.4.1	Aanleiding	285
8.4.2	Budgettaire impact	287
8.4.3	Parlementaire positie budgettaire impact	292

8.4.4	Tussenconclusie	295
8.5	Bankenbelasting	296
8.5.1	Aanleiding	296
8.5.2	Budgettaire impact	298
8.5.3	Parlementaire positie budgettaire impact	300
8.5.4	Tussenconclusie	304
8.6	Resolutieheffing	305
8.6.1	Aanleiding	305
8.6.2	Budgettaire impact	306
8.6.3	Parlementaire positie budgettaire impact	309
8.6.4	Tussenconclusie	311
8.7	Opslag duurzame energie (ODE)	312
8.7.1	Aanleiding	312
8.7.2	Budgettaire impact	312
8.7.3	Parlementaire positie budgettaire impact	316
8.7.4	Tussenconclusie	319
8.8	Crisisheffing	319
8.8.1	Aanleiding	319
8.8.2	Budgettaire impact	320
8.8.3	Parlementaire positie budgettaire impact	324
8.8.4	Tussenconclusie	328
8.9	Kansspelbelasting online kansspelen	330
8.9.1	Aanleiding	330
8.9.2	Budgettaire impact	332
8.9.3	Parlementaire positie budgettaire impact	336
8.9.4	Tussenconclusie	340
8.10	Conclusie	341
9	ARRESTENREPARATIE	347
9.1	Inleiding	347
9.2	Aankoopkosten deelneming	349
9.2.1	Aanleiding	349
9.2.2	Reparatie	350
9.2.3	Budgettaire impact	351
9.2.4	Parlementaire positie budgettaire impact	355
9.2.5	Tussenconclusie	358
9.3	Pensioen- en lijfrenteaanspraken	359
9.3.1	Aanleiding	359
9.3.2	Reparatie	360
9.3.3	Budgettaire impact	361
9.3.4	Parlementaire positie budgettaire impact	363
9.3.5	Tussenconclusie	367
9.4	Betalingsuitstel exitheffingen	368
9.4.1	Aanleiding	368
9.4.2	Reparatie	368

9.4.3	Budgettaire impact	369
9.4.4	Parlementaire positie budgettaire impact	371
9.4.5	Tussenconclusie	372
9.5	Bedrijfsopvolgingsregeling (BOR)	373
9.5.1	Aanleiding	373
9.5.2	Reparatie	373
9.5.3	Budgettaire impact	374
9.5.4	Parlementaire positie budgettaire impact	375
9.5.5	Tussenconclusie	378
9.6	Btw-definitie geneesmiddelen	379
9.6.1	Aanleiding	379
9.6.2	Reparatie	379
9.6.3	Budgettaire impact	380
9.6.4	Parlementaire positie budgettaire impact	381
9.6.5	Tussenconclusie	384
9.7	Compartimenteringsreserve	385
9.7.1	Aanleiding	385
9.7.2	Reparatie	385
9.7.3	Budgettaire impact	385
9.7.4	Parlementaire positie budgettaire impact	387
9.7.5	Tussenconclusie	389
9.8	Internationale fiscale eenheid	390
9.8.1	Aanleiding	390
9.8.2	Reparatie	391
9.8.3	Budgettaire impact	391
9.8.4	Parlementaire positie budgettaire impact	394
9.8.5	Tussenconclusie	396
9.9	Btw-sportvrijstelling	397
9.9.1	Aanleiding	397
9.9.2	Reparatie	397
9.9.3	Budgettaire impact	398
9.9.4	Parlementaire positie budgettaire impact	400
9.9.5	Tussenconclusie	403
9.10	Conclusie	404
DEEL III		409
10	CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN	411
10.1	Doel onderzoek	411
10.2	Beantwoording onderzoeksvragen	412
10.2.1	Belastingbegrip	412
10.2.2	Belastingwet en wetgevingsproces	414
10.2.3	Begrotingswet en -nota	417
10.2.4	Begrotingsspelregels	421

10.3	Aanbevelingen	424
10.3.1	Standpuntbepaling	425
10.3.2	Wijzigingen aanbrengen	430
10.3.3	Controle uitoefenen	432
10.4	Reflectie en slotopmerkingen	436
11	SUMMARY	437
BIJLAGE I	CIJFERS BUDGETTAIRE OMVANG BELASTINGPLAN	443
BIJLAGE II	CIJFERS RAMING EN REALISATIE BELASTINGONTVANGST	447
LITERATUURLIJST		451
JURISPRUDENTIE		473
KAMERSTUKKEN		475
CURRICULUM VITAE		483

Lijst met afkortingen

AB	AB Rechtspraak Bestuursrecht
AFB	Algemene Financiële Beschouwingen
APB	Algemene Politieke Beschouwingen
Ar	Aanwijzing voor de regelgeving
art.	artikel
ARK	Algemene Rekenkamer
Awb	Algemene wet bestuursrecht
Awr	Algemene wet inzake rijksbelastingen
bbp	bruto binnenlands product
Bcf	Btw-compensatiefonds
BNB	Beslissingen in belastingzaken
BLO	Beleidsmatige lastenontwikkeling
BOR	(1) Bureau Onderzoek en Rijksuitgaven, (2) Bedrijfsopvolgingsregeling
Bpm	Belasting van Personenauto's en Motorrijtuigen
Btw	Belasting over toegevoegde waarde
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CPB	Centraal Planbureau
c.q.	casu quo
c.s.	cum suis
Cw	Comptabiliteitswet
DNB	De Nederlandsche Bank
e.a.	en anderen
ECB	Europese Centrale Bank
EER	Europese Economische Ruimte
EFSF	European Financial Stability Facility
EG	Europese Gemeenschap
EIA	energie-investeringsaftrek
EK	Eerste Kamer
EMU	Europese Monetaire Unie
ESM	European Stability Mechanism
etc.	et cetera
ETS	Emissions Trading System (Europees systeem voor emissiehandel)
EU	Europese Unie
EVRM	Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens
FJR	Financieel Jaarverslag van het Rijk
Gem abs.	Gemiddelde absoluut

Gw	Grondwet
H.	herdruk
HVJ EG	Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen
HvJ EU	Hof van Justitie van de Europese Unie
HR	Hoge Raad der Nederlanden
IAB	Inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet
IBO	Interdepartementaal beleidsonderzoek
jo.	juncto
MBB	Maandblad Belastingbeschouwingen
MEP	Macro-economisch progressiefactor
MEV	Macro Economische Verkenningen
MIA	milieu-investeringsaftrek
MLO	Microlastenontwikkeling
MLT	Middellangetermijn
MTO	Middellangetermijndoelstelling
MvA	Memorie van Antwoord
MvT	Memorie van toelichting
n.a.v.	naar aanleiding van
nr.(s)	nummer(s)
NTFR	Nederlands Tijdschrift Fiscaal Recht
NvW	Nota van wijziging
o.a.	onder andere
ODE	opslag duurzame energie
OESO	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling
OFM	Overige fiscale maatregelen
o.v.v.	onder voorzitterschap van
p.	pagina
par.	paragraaf
PEB	pensioen in eigen beheer
PBL	Planbureau voor de Leefomgeving
Pvv	Premies volksverzekeringen
RBV	Rijksbegrotingsvoorschriften
RvS	Raad van State
RvO	Reglement van Orde
RVV	Regeling vermindering verhuurderheffing
RWT	Rechtspersoon met een wettelijke taak
SBR	Studiegroep Begrotingsruimte
SCP	Sociaal Cultureel Planbureau
SGP	Stabiliteits- en Groeipact
Stb.	Staatsblad
TK	Tweede Kamer
TvCR	Tijdschrift voor Constitutioneel Recht
TvOF	Tijdschrift voor Openbare Financiën
UFB 2013	Uitwerking fiscale maatregelen Begrotingsakkoord 2013
VAMIL	willekeurige afschrijving milieu-investeringen
VBTB	Van Beleidsbegroting tot Beleidsverantwoording

VEU	Verdrag betreffende de Europese Unie
vgl.	vergelijk
V-N	Vakstudie-Nieuws
Vpb	Vennootschapsbelasting
VWEU	Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
WBSO	afdrachtvermindering speur- en ontwikkelingswerk
wgo	wetgevingsoverleg
Wet Hof	Wet houdbare overheidsfinanciën
WFR	Weekblad voor fiscaal recht
Wpe	Wet op de parlementaire enquête
Zvw	Zorgverzekeringswet

